

ИККИ ТОМОНЛАМА МУНОСАБАТЛАРНИ ЯНАДА РИВОЖЛАНТИРИШ МАСАЛАЛАРИ КЎРИБ ЧИҚИЛДИ

Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёев 15 апрель куни Россия Федерацияси Президенти Администрацияси раҳбарининг биринчи ўринбосари Сергей Кириенко бошчилигидаги делегацияни қабул қилди.

Учрашув аввалида юқори мартабали меҳмон давлатимиз раҳбарига Россия Федерацияси Президенти Владимир Путиннинг саломи ва энг эзгу тилаklarини етказди.

Ўзбекистон билан Россия ўртасидаги стратегик шериклик ва иттифоқчилик муносабатларини чуқурлаштириш доирасида олий даражада эришилган келишувларни амалга ошириш масалалари кўриб чиқилди.

Барча йўналишларда фаол мулоқотлар олиб борилаётгани мамнуният билан қайд этилди. Товар айирбошлаш ҳажми барқарор ўсиб бормоқда, саноат кооперацияси бўйича муҳим лойиҳалар амалга оширилиб, маданий-гуманитар алмашинув кенгаймоқда.

Мамлакатимизда биринчи интеграциялашган атом электр станциясини қуриш лойиҳасини амалга оширишга, шунингдек, тинч атом соҳасидаги ҳамкорликка алоҳида эътибор қаратилди.

Рақамли технологиялар, ёшлар ва ахборот сиёсати, оммавий ахборот воситалари ҳамда фуқароларнинг ташаббусларини ривожлантириш борасидаги ўзаро ҳамкорлиги фаоллаштириш юзасидан келишувларга эришилди.

ЎЗА

Ўзбекистон Республикаси Президенти Матбуот хизмати сурати.

БУТУНЖАҲОН ТАЭКВОНДО ФЕДЕРАЦИЯСИ БИЛАН ҲАМКОРЛИК КЕНГАЙТИРИЛАДИ

Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёев ёшлар ўртасидаги жаҳон чемпионати доирасида мамлакатимизда бўлиб турган Бутунжаҳон таэквондо федерацияси президенти Чо Чунг Вонни қабул қилди.

Таъкидлаш жоизки, сўнгги йилларда юртимизда таэквондо билан мунтазам шугулланувчилар сони деярли икки бараварга ошиб, 35 минг нафарга етди. Вакилларимиз Париждаги Олимпия ва Паралимпия ўйинларида ушбу спорт тури бўйича умумжамоа ҳисобида фахрли учинчи ўринни қўлга киритишди.

Учрашув давомида Чо Чунг Вон Ўзбекистонда спортни жадал ривожлантириш, ёшлар орасида жисмоний тарбияни тарғиб этиш, замонавий инфратузилмани яратиш борасида амалга оширилаётган ислохотларни юқори баҳолади.

Томонлар ҳамкорлигини янада кенгайтириш, жумладан, профессионал спортчилар ва ҳакамларни тайёрлаш, юқори технологиялар, сунъий интеллект, спорт тиббиёти борасида илғор тажрибаларни алмашиш ва нуфузли халқаро мусобақаларни Ўзбекистонда мунтазам ўтказиш масалаларини муҳокама қилди.

Учрашув якунида Ўзбекистон Президенти мамлакатимизда таэквондонини оммалаштиришга

қўшган шахсий ҳиссаси, спорт орқали жаҳон халқларининг ўзаро дўстлик ва ҳамжиҳатлик алоқаларини кучайтириш борасидаги катта хизматлари учун Чо Чунг Вонни давлатимизнинг юксак мукофоти — “Дўстлик” ордени билан тақдирлади.

Чо Чунг Вон, ўз навбатида, Президент Шавкат Мирзиёевга спортни ривожлантиришга қўшган улкан ҳиссаси учун Бутунжаҳон таэквондо федерацияси томонидан таъсис этилган олий мукофот — “Шон-шараф” орденини топширди.

Ушбу орден илк бор айнан давлатимиз раҳбарига тақдим этилгани, бу юртимизда спортни, хусусан, таэквондонини ривожлантириш, ёшлар ўртасида соғлом турмуш тарзини кенг тарғиб қилиш борасида амалга оширилаётган кенг қўламли ислохотларнинг халқаро миқёсда эътироф этилганидан далолат бериши таъкидланди.

ЎЗА

ПРЕЗИДЕНТИМИЗ ЖАВОҲИР СИНДОРОВНИ ТАРИХИЙ ҒАЛАБАГА ЭРИШГАНИ БИЛАН ТАБРИКЛАДИ

Президент Шавкат Мирзиёев Халқаро шахмат федерациясининг Номзодлар турнири ғолиби Жавоҳир Синдоров билан телефон орқали мулоқот қилди.

Давлатимиз раҳбари ёш гроссмейстеримизни Ўзбекистон шахмат тарихида биринчи марта маскур нуфузли мусобақада зафар қозониб, том маънодаги тарихий ғалабага эришгани билан самимий табриклади.

Сухбатда Жавоҳир Синдоров ушбу турнирда илгари ҳеч ким ета олмаган юксак маррани забт этгани, 13 та ўйинда 6 мартаба ғалаба қозонгани спорт оламида камдан-кам учрайдиган ноёб ҳодиса экани алоҳида таъкидланди.

Давлатимиз раҳбари ёш гроссмейстер дунёнинг энг донгдор шахматчиларига қарши ҳар бир баҳсда катта жасорат ва маҳорат билан дона суриб, кучли ирода, юксак интеллектуал салоҳият ва қатъият фазилатларини намоён этганини қайд этди.

Президентимиз энди Жавоҳир Синдоров олдига жаҳон тожи учун

ҳал қилувчи ва шарафли беллашув турганини қайд этиб, бўлажак ўйинларда унга янада улкан омад, куч-ғайрат ва янги зафарлар тилади.

Сухбатда жорий йил Самарқанд шаҳрида ўтадиган 46-Бутунжаҳон шахмат олимпиадасида Жавоҳир Синдоровнинг иштироки, шубҳасиз, жамоамизга катта руҳ ва ишонч бағишлаши қайд этилди.

Фурсатдан фойдаланиб, давлатимиз раҳбари Жавоҳир Синдоровнинг ота-онаси, яқинлари, устоз ва мураббийларини ҳам ушбу тарихий ғалаба билан чин юракдан табриклади.

Жавоҳир Синдоров юксак эътибор, самимий қўллов ва билдирилган ишонч учун Президентимизга чуқур миннатдорлик билдирди.

ЎЗА

Бобомиздир Соҳибқирон — соҳибдавлат,
Қунлар келди — дунё ундан олур ибрат,
Куч билакмас, адолатда, деган ҳикмат,
Авлодлари унутмагй буну зинҳар,
Ўзбегимнинг Темурбеклар мактаби бор.

Дин — диёнат, дунё илми — сиёсатда,
Бу ўғлонлар қолмагй ҳеч хизмолатда,
Жойнамози момо Ердири, ибодатда,
Шараф ила тиз чўқайдир, жонни нисор,
Ўзбегимнинг Темурбеклар мактаби бор.

Беш мактабнинг бешта тоғи — Ўзбекистон,
Тил чирогй, дилда боғи — Ўзбекистон,
Боши узра ҳур байроғи — Ўзбекистон,
Ҳур нияти, ҳуррияти ўзига ёр,
Ўзбегимнинг Темурбеклар мактаби бор.

Эл меҳридан тўшак солиб, тўшак йиғар,
Ўзбекистон бағрига бор олам сизар,
Фақат тинчлик истаган ҳар одам сизар,
Амир Темур йўлини тутар оқил Сардор,
Ўзбегимнинг Темурбеклар мактаби бор.

Маҳмуд ТОИР,
Ўзбекистон халқ шоири

МИЛЛИЙ РУҲ ВА ОҲАНГ КУЙЧИСИ

Кўксарой қароргоҳида Президентимиз Шавкат Мирзиёев иштирокида миллий эстрада санъатининг ёрқин намояндаси, Ўзбекистон халқ артисти Фаррух Зокировнинг 80 йиллик таваллуд айёми муносабати билан тантанали тадбир бўлиб ўтди.

Давлат ва жамоат арбоблари, маданият ва санъат намоёндалари, ижодкор зиялилар, “Ялла” ансамбли аъзолари ҳамда кенг жамоатчилик вакиллари иштирок этган тадбирда давлатимиз раҳбари сўзга чиқиб, Фаррух Зокировни самимий қўтлади.

Янги Ўзбекистон тараққиётининг ҳозирги босқичида маданият ва санъат соҳаси ҳам тубдан ривожланиб, сифат жиҳатидан янги босқичга кўтарилди. Бунда, шубҳасиз, соҳа ривожига қаратилаётган эътибор билан бир қаторда мамлакатимизда 15 апрелнинг Маданият ва санъат соҳаси ходимлари куни этиб белгилангани ҳам алоҳида аҳамият касб этмоқда.

Куни кеча юртимиз бўйлаб маданият ва санъат соҳаси ходимлари куни кенг нишонланди. Давлатимиз раҳбарининг шу муносабат билан соҳа вакилларига йўллаган табригида сўнгги йилларда мамлакатимизда барча соҳа қатори маданият ва санъат жабҳасини замонавий талаблар асосида ривожлантириш бўйича кенг қўламли ислохотлар амалга оширилаётгани, натижада соҳанинг моддий-техник базаси, кадрлар салоҳияти мустаҳкамланиб, ходимларнинг ижодий меҳнати муносиб рағбатлантирилаётгани қайд этилгани бежиз эмас.

Миллий эстрада санъатимизнинг ёрқин намояндаси, Ўзбекистон халқ артисти Фаррух Зокировнинг 80 йиллиги ҳам ушбу шукуҳли дамларга тўғри келди. Санъат, хусусан, мусиқа халққа ўзлигини англатиш, маданий қиёфасини бутун дунёга танитишга қодир. Бу ҳақда гап кетганда, албатта, бастакор,

ижрочи, хонанда, умуман, соҳа усталари фаолияти, истеъдоди бош мавзуга айланади. Шу нуқтага назардан, илк миллий эстрада гуруҳи сифатида эътироф этиладиган “Ялла” ансамбли ва унинг бадий раҳбари Фаррух Зокиров фаолияти ортқча таърифга муҳтож эмас. Зеро, элимиз ардоғидаги санъаткор 9 давлатнинг халқ артисти, туркий элларнинг севимли санъаткори экани ҳам фикримизни тасдиқлайди.

Тадбирда “Ялла” ансамбли аъзолари Жавлон Тўхтаев, Аббос Алиев, Темур Халиков ва Игорь Халиковнинг ҳам кўп йиллик самарали фаолияти эътироф этилди.

Санъаткор таваллудининг 80 йиллиги арафасида Президентимизнинг “Ўзбекистон Республикаси халқ артисти Фаррух Зокиров ижодини кенг тарғиб қилиш ҳамда ёш авлодга муносиб етказиш тўғрисида”ги қарори қабул қилинганида ҳам катта маъно бор. Бинобарин, “Ялла” гуруҳи ижро этган “Яллама ёрим”, “Йўл бўлсин”, “Ҳандалак”, “Мажнунтол”, “Келибди” сингари 400 дан ортқ кўшиқлари миллий руҳ ва оҳанг акс этгани туфайли чинакам халқ санъати намунасига айланди, миллий маданиятимиз олтин фондидан жой олди. “Чойхона”, “Сумалак” каби кўшиқларда миллий қадриятларимиз, “Тошкентим — онам”, “Учқудук”, “Шахрисабз” каби хонилларда эса юртимизнинг бетакор таровати мужассам.

➤ Давоми 2-бетда

Ўзбекистон Республикаси Президентининг ФАРМОНИ ЗОКИРОВ ФАРРУХ КАРИМОВИЧНИ “БҮЮК ХИЗМАТЛАРИ УЧУН” ОРДЕНИ БИЛАН МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

Ўзининг ноёб истеъдоди, самарали ижодий фаолияти билан замонавий ўзбек кўшиқчилик санъатини ривожлантириш, хусусан, миллий эстрада ижрочилигини янги босқичга олиб чиқишга қўшган бекиёс ҳиссаси, маданиятимиз шухрати-ни дунё халқлари ўртасида кенг тарғиб этиш, бой маънавий меросимизни асраб-авайлаш борасидаги улкан хизматлари, шунингдек, “Ялла” ансамблига асос солиб, уни халқаро миқёсда тан олинган

нуфузли ижодий жамоага айлантиргани, ёш иқтидор эгаларининг қобилиятларини рўёбга чиқариш, навқирон авлоднинг Ваганга муҳаббат ва садокат, умуминсоний қадриятларга ҳурмат руҳида тарбиялаш йўлидаги ибратли ишлари ҳамда таваллудининг 80 йиллиги муносабати билан “Ялла” ансамбли бадий раҳбари Зокиров Фаррух Каримович “Буюк хизматлари учун” ордени билан мукофотлансин.

Ўзбекистон Республикаси
Президенти

Ш. МИРЗИЁЕВ

Тошкент шаҳри,
2026 йил 15 апрель

Ўзбекистон Республикаси Президентининг
ҚАРОРИ

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ХАЛҚ АРТИСТИ ФАРРУХ ЗОКИРОВ ИЖОДИНИ КЕНГ ТАРҒИБ ҚИЛИШ ҲАМДА ЁШ АВЛОДГА МУНОСИБ ЕТКАЗИШ ТЎҒРИСИДА

Бутун умрини санъатга бахшида этиб келаётган, ўзбек миллий эстрада-сини дунёга тараннум қилиб, юртимизнинг маданияти ва санъати нуфузини юксалтиришга бекиёс ҳисса қўшаётган, серқирра фаолияти халқлар ўртасида маънавий кўприк бўлиб хизмат қилаётган устоз санъаткор — Ўзбекистон Республикаси халқ артисти Фаррух Зокиров ижодини кенг тарғиб қилиш ва ёш авлодга муносиб етказиш мақсадида қарор қиламан:

1. Тошкент шаҳри Яшнобод туманидаги 7-сонли болалар мусиқа ва санъат мактабига (кейинги ўринларда — Мактаб) Фаррух Зокиров номи берилсин.

➤ Давоми 2-бетда

ЎЗБЕГИМНИНГ ТЕМУРБЕКЛАР МАКТАБИ БОР

Кимнинг умр, кимнинг ҳаёт мактаби бор,
Ундай зотнинг ҳаётсевар матлаби бор,
Юртбошимиз олам аҳлини қилди иқдор —
Хуш ниятли халққа доим Яратган ёр,
Ўзбегимнинг Темурбеклар мактаби бор.

Бу мактабнинг тамал тоши етти аср,
Қадриятлар кўргониди етти қаср,
Толибиди бобомерос қудрат зоҳир,
Йўқ ёғдудан ёришмайди дунё зинҳор,
Ўзбегимнинг Темурбеклар мактаби бор.

Уруш билан бу оламни олиб бўлмас,
Зўрлик ила дилга меҳр солиб бўлмас,
Сотқин каслар икки дунё ғолиб бўлмас,
Вафо дилда, шукри тилда бўлсин тақдор,
Ўзбегимнинг Темурбеклар мактаби бор.

Тандир билан олов — асли нон дийдори,
Осмон билан Ер ароси — жон дийдори,
Амур Темур адолати — шон дийдори,
Устоз кўрган шовдир асло бўлмагй хор,
Ўзбегимнинг Темурбеклар мактаби бор.

Бу беш мактаб, беш бармоқнинг бирлашмоғи,
Бу даврнинг талабидир, ҳам суроғи,
Бирлашганинг чараклагай дил чирогй,
Ўзлаб юртлар Ер юзиди шул нурга зор,
Ўзбегимнинг Темурбеклар мактаби бор.

Мардлар шаксиз юрт қадрига қалқон бўлғай,
Қалқонлари ор-номусу виждон бўлғай,
Бу мактаблар шу ниятга имкон бўлғай,
Ўғлонларки, ҳар битмаси сафдаги нор,
Ўзбегимнинг Темурбеклар мактаби бор.

МИЛЛИЙ РУХ ВА ОХАНГ КУЙЧИСИ

Бошланиши 1-бетда

Мазкур қарорга мувофиқ, санъаткорнинг бой ижодий меросини кенг тарғиб қилиш ҳамда ёш авлодга етказиш мақсадида пойтахтимизнинг Яшнобод туманидаги 7-болалар мусиқа ва санъат мактабига Фаррух Зокиров номи берилиши белгиланди.

Албатта, мактабга ном бериш билан мақсадга эришиб бўлмайди. Қарорга биноан мактабда “Ялла” номидаги болалар ансамбли фаолияти йўлга қўйилди. Ёшлар ижодий лабораторияси ҳамда “устоз-шогирд” анъаналари асосида эстрада йўналиши бўйича ижрочилик маҳорати мактаблари ташкил этилади. Мактаб бадий-педагогик кенгаши қарори билан ташкил этилган маҳорат мактабининг устоз ижодкорлари давлат бюджети ҳисобидан ҳар ойда меҳнатга ҳақ тўлаш энг кам миқдорининг 5 баравари миқдорида рағбатлантириб борилади.

Ёшлар ижодий лабораторияси доирасида эса 2026/2027 ўқув йилидан бошлаб ҳудудлардаги мусиқа ва санъат мактабларининг иқтидорли ўқувчилари таътил даврида ушбу мактабдаги ёзги тўғаракка жалб этилиб, эстрада хонандалиги бўйича махсус бепул курсларда ўқитилиши белгиланди.

Бундан ташқари, ушбу мактабда 2026/2027 ўқув йилигача замонавий овоз ёзиш ва тасвирга олиш студияси ташкил этилади ҳамда сахна жиҳозлари ва либослари билан таъминланади.

Умуман олганда, қарор Фаррух Зокиров ва у раҳбарлик қиладиган “Ялла” гуруҳининг бой ижодий меросини тарғиб қилиш билан бирга ёш авлодга санъатнинг ушбу йўналиши сирасорлари, илмини чуқур ўргатишга замин ҳозирлайди.

Гуруҳнинг ижодий йўлига кўплаб санъаткорлар ҳавас қилади. У туфайли юртимизда эстрада санъати анча ривожланди. Кўплаб мамлакатлар аҳолиси “Ялла” боис юртимизни таниди, ажойиб санъатимиздан хабар топди. Қадриятларимиз, миллий анъаналаримиздан баҳраманд бўлди.

“Ялла” деганда Фаррух Зокировни, Фаррух Зокиров деганда эса “Ялла”ни тушунадиган юртдошларимиз бу номларни эшитганида юраги

ажиб ифтихор, гурурга тўлиши ҳам айни ҳақиқат. Гуруҳ дунёга танилган бўлса-да, том маънода Ўзбекистонники, ўзбек халқиникидир. Туғилишдан тортиб, номи қўйилишигача чин маънода халқоналиги кўзга ташланади. Гуруҳ репертуаридаги қўшиқлар ранг-баранг: улар нафақат жанр, қолаверса, йўналиш жиҳатидан ҳам бир-бирини тақрорламайди. Халқона оҳанглардаги куй-қўшиқлар ҳақиқатан ҳам номига мос: у элимизнинг “Ялла”си.

Фаррух Зокиров ва “Ялла” ансамблининг ҳаётсевар, теран санъати ёшларга Ватанини, дўстлигини севиш, дунёни ёруғ рангларда тасаввур қилишни ўргатади. Бугунги кескин паллада инсонни олижаноб руҳда тарбиялайди. Ахир, санъатнинг улугвор ва бош вазифаси ҳам шунда-ку!

Устоз санъаткор Фаррух Зокиров ва “Ялла” ансамбли ўзининг бетақор ижроси, теран ўзбекона маънавияти, халқимиз, миллийлигимиз, сахнага, мухлисларга муҳаббати ва садоқати туфайли йиллар оша юксак даражада ижод қилиб келмоқда. Биз жаҳон мусиқа юлдузларининг қўшиқларини ҳар қанча тингламайлик, олқишламайлик, барибир Фаррух Зокиров ва “Ялла” ансамблининг ўрни бошқача.

Санъат, иқтидор эгалари, маънавият таратувчилар доим давлатимиз эътиборида. Уларнинг ёрқин истеъдоди, юксак профессионал маҳорати, самарали ижодий фаолияти, ўзбек санъатини ривожлантириш, шон-шухратини халқаро миқёсда кенг тарғиб этиш, халқлар ўртасида маданий алоқалар, ўзаро дўстлик ва ҳамжиҳатлиқни мустаҳкамлашга қўшиб келаётган катта ҳиссаси муносиб эътироф этилади.

Фаррух Зокировнинг кўп йиллик самарали меҳнати, миллий маданиятимиз ва санъатимизни ривожлантириш йўлидаги фидокорона хизматларини муносиб тақдирлаш мақсадида Президентимиз томонидан қабул қилинган алоҳида фармон ҳам бунга ёрқин мисол.

Тадбирда давлатимиз раҳбари Фаррух Зокировга “Буюк хизматлари учун” орденини тантанали топишди.

Авазбек ХУДОЙҚУЛОВ,
“Янги Ўзбекистон” мухбири

Бошланиши 1-бетда

2. Фаррух Зокиров номидаги 7-сонли болалар мусиқа ва санъат мактаби ўқув-тарбия жараёнини мувофиқлаштириб бориш ва ёш истеъодларни қўллаб-қувватлаш бўйича бадий-педагогик кенгаш ташкил этилсин ҳамда унинг таркиби иловага мувофиқ тасдиқлансин.

3. Куйидагилар:

а) Мактабда:

(i) “Ялла” номидаги болалар ансамбли фаолияти ташкил этилсин;

(ii) Ёшлар ижодий лабораторияси ҳамда “устоз-шогирд” анъаналари асосида эстрада йўналиши бўйича ижрочилик маҳорат мактаблари ташкил этилсин;

(iii) Мактаб бадий-педагогик кенгаши қарори билан ташкил этилган маҳорат мактабининг устоз-ижодкорлари Давлат бюджети маблағлари ҳисобидан ҳар ойда меҳнатга ҳақ тўлаш энг кам миқдорининг 5 баравари миқдорида рағбатлантириб борилсин;

б) Ёшлар ижодий лабораторияси доирасида:

(i) 2026/2027 ўқув йилидан бошлаб Қорақалпоғистон Республикаси, вилоятлар ва Тошкент шаҳридан 3 нафардан болалар мусиқа ва санъат мактабининг иқтидорли ўқувчиларидан иборат гуруҳ шакллантирилиб борилсин ҳамда таътил даврида ёзги тўғаракка жалб этилиб, эстрада хонандалиги бўйича махсус бепул курсларда ўқитилсин;

(ii) 2026/2027 ўқув йилига қадар замонавий овоз ёзиш ва тасвирга олиш студияси ташкил этилсин ҳамда у сахна жиҳоз ва либослари билан таъминлансин;

(iii) Мактаб ва ёзги тўғаракка жалб қилинган ўқувчиларнинг ижод намуналари телевидение ҳамда халқаро онлайн платформаларда намойиш этиб борилсин;

в) Ёшлар ижодий лабораториясини ташкил этиш, уни жиҳозлаш ва ҳудудлардан ўқувчиларни ёзги тўғаракка жалб этиш, шу жумладан, уларнинг яшаш, овқатланиш ва транспорт харажатлари тўлиқ Давлат бюджетидан қоплансин;

г) ҳар йили Мактаб ва ёзги тўғаракнинг иқтидорли 5 нафар ўқувчилари ҳамда уларнинг ўқитувчи ва концертмейстерларининг нуфузли халқаро танловларда иштирок этиши билан боғлиқ харажатлар Давлат бюджетидан қоплансин. Бунда ушбу танловлар рўйхати Маданият вазирлиги томонидан тасдиқланади;

д) 2026-2027 йилларда тажриба-синов тариқасида халқаро нуфузли танловларда голиб ва совриндор бўлган Мактаб ва ёзги тўғарак ўқувчилари (жамоалари) ҳамда уларни тайёрлаган ўқитувчи (концертмейстер) куйидаги миқдорда бир марталиқ пул мукофоти билан рағбатлантирилсин:

(i) “Гран-при” ва 1-ўрин соҳиби 30 миллион сўм, ўқитувчи (концертмейстер) 20 миллион сўм миқдорида;

(ii) 2-ўрин соҳиби 20 миллион сўм, ўқитувчи (концертмейстер) 10 миллион сўм миқдорида;

(iii) 3-ўрин соҳиби 10 миллион сўм, ўқитувчи (концертмейстер) 5 миллион сўм миқдорида;

ж) ушбу бандда назарда тутилган халқаро нуфузли танловларнинг голиб ва совриндорлари ҳамда уларнинг ўқитувчи (концертмейстер)ларини рағбатлантириш тартиби Маданият вазирлиги томонидан тасдиқлансин, шунингдек, 2027 йил якунида мазкур амалиётни республика бўйича кенг жорий этиш юзасидан тақдир қилинсин;

з) умумхалқ байрам дастурлари ва юқори даражадаги анжуманларнинг бадий қисмида Мактаб ва ёзги тўғаракнинг иқтидорли ўқувчилари ҳамда ижодий жамоаларининг иштирок этишига шарт-шароитлар яратилиб, қўллаб-қувватлансин;

и) Мактабда аъло баҳоларга ўқитган ўқувчиларнинг 10 нафарини Мактаб бадий-педагогик кенгаши қарори билан Маданият вазирлиги тизимидаги

ихтисослаштирилган санъат ва маданият мактаби ҳамда мактаб-интернатларига имтиҳонларсиз қўшимча квота асосида қабул қилиш тартиби жорий этилсин.

4. Маданият вазирлиги:

а) Мактабда “устоз-шогирд” ижрочилик маҳорат мактабларини ташкил этишда миллий эстрадамининг ёрқин намоёндаларини жалб этсин ҳамда уларнинг самарали фаолият олиб бориши учун зарур шарт-шароитларни яратсин;

б) Мактабни зарур мусиқа чолғу асбоблари, замонавий жиҳоз ва техникалар, шунингдек, мусиқа дарсликлари ва ноталар тўпламлари билан таъминласин;

в) Фаррух Зокиров ижро дастури тўлиқ ноталаштирилиши ва уларнинг тўпламлари чоп этилиши ҳамда республика миқёсда таълим жараёнларида кенг татбиқ этилишини таъминласин;

г) Тошкент шаҳар ҳокимлиги билан биргаликда Мактаб биносини капитал таъмирлаш ва ҳудудини ободонлаштириш учун лойиҳа-смета ҳужжатларини ишлаб чиқсин ҳамда 2026 йил якунига қадар қурилиш-таъмирлаш ишларини якунига етказсин.

5. Иқтисодиёт ва молия вазирлиги қарорда белгиланган чора-тадбирларни молиялаштириш учун Маданият вазирлигига 2026 йилда Вазирлар Маҳкамасининг захира жамғармасидан 10 миллиард сўм ажратсин, 2027 йилдан бошлаб зарур маблағларни Давлат бюджети параметрларида назарда тутсин.

6. Мазкур қарорнинг ижросини самарали ташкил қилишга масъул ва шахсан жавобгар этиб маданият вазири О.А.Назарбеков белгилансин.

7. Қарор ижросини назорат қилиш Ўзбекистон Республикаси Бош вазири А.Н.Арипов зиммасига юклансин.

Ўзбекистон Республикаси Президенти

Тошкент шаҳри,
2026 йил 15 апрель

Ш. МИРЗИЁЕВ

Санъатимиз даргалари

ЮРТ ИШКИДА ЁНИШ БАХТИ

Ўзбек миллий қўшиқчилик санъатининг улкан ривожига Зокировлар сулоласининг бекиёс хизматлари бор. Сулоланинг сардори — Ўзбекистон халқ артисти Карим Зокиров мумтоз қўшиқлар ижрочиси, шу билан бирга, машҳур опера хонандаси сифатида ҳам таниқли бўлган. Унинг рафиқаси Шохиста Саидова эса Муқимий номидаги давлат мусиқали театрида актриса ва хонанда бўлиб ишлаган. У томошабинлар эътироф этган кўпгина машҳур спектаклларда асосий ролларни юксак маҳорат билан ижро этиш баробарида лапарларни ҳам мохирона куйлаган.

Оиланинг олти фарзанди ҳам санъат йўлини танлади. Тўнгич фарзанд — Ўзбекистон халқ артисти Ботир Зокиров ўзбек миллий эстрадаси асосчиси ва афсонавий санъаткори сифатида дунёга танилди.

Яна бир истеъодли фарзанд, Ўзбекистон халқ артисти Фаррух Зокиров ҳам отаси ва акаси изидан бориб, машҳур санъаткорлар сафидан муносиб ўрин олди. Бугунги кунда нафақат Ўзбекистон, балки дунёнинг кўпгина давлатларида яхши таниш бўлган, қўшиқларини мухлислар севиб тинглайдиган “Ялла” ансамбли ва унинг машҳур хонандаси Фаррух Зокировни ким билмайди дейсиз?! “Ялла” дейлиши билан мухлислар кўз олдига Фаррух Зокиров келади ёки Фаррух Зокиров номи айтилиши билан дарҳол “Ялла”ни эслаймиз. Бу ансамблга 1971 йилда асос солинган бўлиб, унда ўз ижодий фаолиятини бошлаган хонанда Фаррух Зокиров 1976 йилдан буён ансамблнинг толмас ва фидойи раҳбари бўлиб келаётир.

Ансамбль репертуарига эътибор берсангиз, ундан “Яллама ёрим”, “Гайра-гайра”, “Йул бўлсин”, “Ҳандалак”, “Қилпилама”, “Мажнунтол”, “Қарғалар” сингари халқ қўшиқлари ўрин олганини кўрасиз. Бу қўшиқлар йиллар давомида халқимиз томонидан турли йўналишларда ижро этиб келинган бўлса-да, “Ялла” ансамбли ижодкорлари уларни қайта ишлаб, эстрада йўналишида юксак маҳорат билан куйлади ва мухлисларни ҳайрат ва ҳаяжонга солди. Энг муҳими, улар халқимизнинг қувонч ва армонли қўшиқларини дунё ахлига манзур қилди.

— Сумалакнинг мазаси, бебаҳо таъми бололигимдан оғзимда қолган.

Раҳматли онам бу таомни жуда яхши кўрарди, — деб эслайди Фаррух Зокиров. — Уйимизда ҳам мазали сумалаклар пиширилар эди. “Сумалак, сумалак, сумалак сузинг, она” қўшиғи онамнинг меҳр ва яхши ниятлар билан қозон тўла сумалакни қовлагани, аёлларнинг хиргойиси ҳамда халқ қўшиқларини завок билан тинглаганим бонс, бололигимдан қалбимда уйғонган ҳисларнинг ёрқин ифодасидир.

Хонанда репертуаридан мустаҳкам ўрин олган ҳар бир дилбар қўшиқнинг ўз яратилиш тарихи бор. Фаррух Зокировнинг овози ёқимли ва ширали бўлиб, сўзлар ва оҳанглар бир-бирини тўлдирган ҳолда тингловчи юрагига етиб боради. Сўз билан оҳанг бир-бирига пайванд бўлиб кетгандагина мухлис қалбини забт этадиган ҳайратли қўшиқ туғилади. Масалан, санъаткор

“Тошкентим — онам” қўшиғи ҳақида бундай дейди:

— Бу қўшиқ ҳам бежиз ёзилмаган. Мухлислар мендан “Ватанпарварлик ҳақидаги қўшиқларингизнинг оммалашши сири нимада?” деб сўрайди. Ҳар бир қўшиқнинг ўз туғилиш ва яратилиш гувоҳномаси бор. Масалан, шинавандалар концертларимизда қайта-қайта сўрайдиган “Учкудук”, “Шаҳрисабз”, “Ўзбекистон — Ватаним” сингари тароналаримиз она Ватанимизга бўлган юксак меҳр-муҳаббатнинг ифодаси сифатида ёзилган. Бир гапни очик айтай: ушбу қўшиқларни куйлаганимда юрагимнинг туб-тубида қандайдир олов ёниб туради ва уларни ўзим ҳам ўзгача завқ билан ижро этаман. Булар шунчаки баландпарвоз гаплар эмас, балки юрагимдан чиқётган самимий дил сўзларим, бегубор туйғуларимдир.

Масалан, “Тошкентим — онам” қўшиғини фақатгина ўзим пойтахтда туғилганим учунгина эмас, балки дунёнинг кўплаб мамлакатлари ва шаҳарларида яшовчи турли миллат вакиллари ҳам Тошкентни яхши кўришларига кўп бор гувоҳ бўлганим учун роҳатланиб куйлайман. Ахир Тошкентни севайми, ардоқламай бўладими?! Тошкент доврутини яна бир бор дунёга ёйган Ислоҳ цивилизацияси марказини кўриш учун турли мамлакатлардан келаётган сайёҳлар оқими кундан кунга кўпайиб бораётгани ҳам Тошкентга бўлган меҳр ва соғинччи намоён этиб турибди. Эндликда жонажон пойтахтимиз дунёнинг Рим, Париж, Қоҳира, Токио ва Пекин сингари машҳур шаҳарлари сафидан муносиб ўрин олаётгани қалбларимизни фахр ва гурурга тўлдирди.

Бугунги кунда ўзининг муборак 80 ёшини кутиб олаётган машҳур санъаткор Фаррух Зокиров бир гапни кўп тақрорлайди: “Дўстларим, ҳамкасбларим ва мухлисларим дил сўзларини, яхши ниятларини айтиб, камтарин ижодимга баҳо берганларида: “Бу Карим Зокировнинг ўғли. Баракалла, ота ўғил!” деган таърифни эшитиш мен учун энг юксак баҳодир. Ботир акам эса — менинг ижодий виждоним. Ҳар гал янги қўшиқ яратаяётганимда, “Ботир Зокиров қандай фикр билдирар эди?” деган сергак ҳаёл мени ҳеч қачон тарк этмайди”.

Фаррух Зокиров устозлари — отаси Карим Зокиров, онаси Шохиста Саидова ҳамда акаси Ботир Зокиров билан боғлиқ ўлмас хотиралар ёди-ла яшайди ва улардан доимо руҳий мадад олади. У Карим Зокиров ва Шохиста Саидова экиб кетган қўшиқ чинорининг янада мустаҳкам илдиш отинини, келажак авлодларни ҳам ҳайрат ва ҳаяжонга солишини жуда-жуда истайди.

Шу ўринда бир воқеа ёдимга тушди. 2020 йил давлатимиз раҳбарининг “Ўзбекистон халқ артисти Ботир Зокиров таваллудининг 85 йиллигини кенг нишонлаш тўғрисида”ги қарорини қўллаб-қувватлаш мақсадида Фаррух Зокиров билан телевидениега бордик. Биз бир-биримизни овоз чиқариб табрикламадик, аксинча, бир-биримизни бағримизга босиб йиғладик. Бу Ботир Зокировнинг таваллуд кунини нишонлашдек орузнинг ўттиз беш йиллик ориқиб кутилган севиноч ёшлари эди. Бу Ботир Зокиров ҳақиқати эди. Давлатимизнинг Зокировлар сулоласининг буюк хизматларига кўрсатилган юксак эҳтироми эди.

Ашурали ЖЎРАЕВ,
Ўзбекистонда хизмат
кўрсатган журналист

ЎЗБЕК МУСИҚАСИ ДУНЁ САҲНАЛАРИДА АКС САДО БЕРМОҚДА

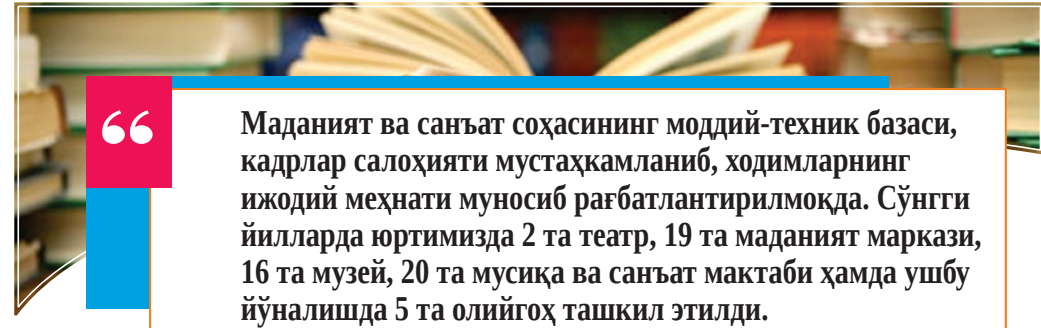
Фахр

Рустам АБДУЛЛАЕВ,
Ўзбекистон композиторлари ва
бастакорлари уюшмаси раиси

Бугун юртимизда санъат ва маданият соҳасига эътибор ҳар қачонгидан ҳам юксак деб бемалол айта олишимиз мумкин. Бунинг мамлакатимиз етакчисининг нодир санъат намуналари кадр-қимматини теран англаши ҳамда ижодкорларга улкан меҳр-муҳаббатни натижаси деб биламан.

Ўзбекистон композиторлари ва бастакорлари уюшмаси раиси сифатида бугун соҳадаги ишхотларни, замонавий талаблар асосидаги янгиланишларни чуқур ҳис қилиб турибман. Уюшмамизга ташриф буюрсангиз, у ерда эркин ижод қилиш учун яратилган шарт-шароитларни, қўлай

Маданият ва санъат соҳасининг моддий-техник базаси, кадрлар салоҳияти мустаҳкамланиб, ходимларнинг ижодий меҳнати муносиб рағбатлантирилмоқда. Сўнгги йилларда юртимизда 2 та театр, 19 та маданият маркази, 16 та музей, 20 та мусиқа ва санъат мактаби ҳамда ушбу йўналишда 5 та олийгоҳ ташкил этилди.

муҳит ва турли мусиқа чолғу асбобларини кўриб, руҳланиб кетасиз. Илҳомингиз жўшиб, қандай қилиб мусиқа яратганингизни ўзингиз ҳам сезмай қоласиз.

Маданият ва санъат соҳасининг моддий-техник базаси, кадрлар салоҳияти мустаҳкамланиб, ходимларнинг ижодий меҳнати муносиб рағбатлантирилмоқда. Сўнгги йилларда юртимизда 2 та театр, 19 та маданият маркази, 16 та музей, 20 та мусиқа ва санъат мактаби ҳамда ушбу йўналишда 5 та олийгоҳ ташкил этилди.

Бу олийгоҳларда таҳсил олаётган истеъодли, салоҳияти баланд ёш бастакор ва компози-

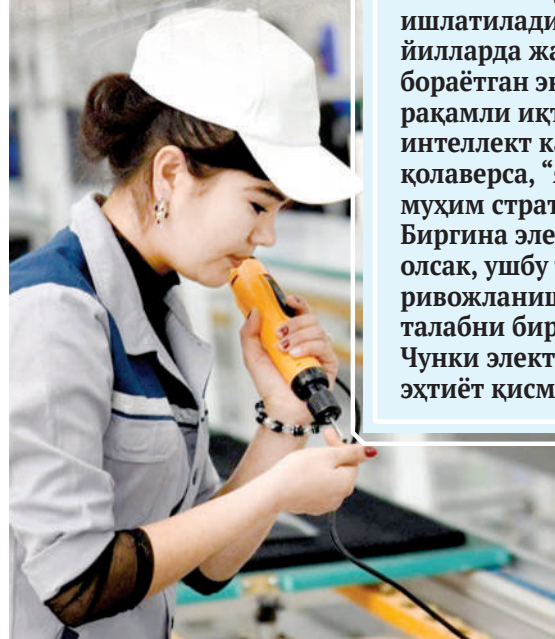
одамларнинг дунёқараши, ўй-фикрлари янгиланади. Президентимизнинг янги Ўзбекистонни барпо этишдек бунёдкорлик гоёси инсонлар қалбига санъат орқали кириб боради. Бу эса биз — соҳа вакилларига катта масъулият юклайди.

Президентимиз касб байрамимиз муносабати билан йўллаган табригиде соҳа вакиллариини кутлаш билан бирга ўзбек санъатининг келтуси истиқбол борасида ҳам фикрларини баён этди. Биз миллий маданиятимизни янги босқичга олиб чиқиш йўлида ижодимиз ва фидокорона меҳнатимиз билан хизмат қиламиз.

Тараққиёт одимлари

Мис дунёда энг кўп ишлатиладиган металлардан. Юқори иссиқлик ва электр ўтказувчанлиги сабаб sanoatнинг деярли барча тармоғида ишлатилади. Айниқса, кейинги йилларда жаҳонда ривожланиб бораётган энергетика, электротехника, рақамли иқтисодиёт, сунъий интеллект каби замонавий соҳалар, қолаверса, “яшил” тараққиёт учун муҳим стратегик хомашёга айланган. Биргина электромобиль соҳасини олсак, ушбу тармоқнинг жадал ривожланиши дунё sanoatида мисга талабни бир неча баробар оширмоқда. Чунки электромобилларнинг 90 фоиз эҳтиёт қисми мисдан ишланади.

ҚАЙТА ИШЛАНГАН МИС

ЭЛЕКТРОТЕХНИКА САНОАТИДА асосий хомашё

Ўзбекистон мис хомашёсига бой. Мамлакатимиз тоғ-кон sanoatида мис қазиб олиш кўрсаткичи анча юқори бўлиб, Марказий Осиё давлатлари орасида етакчи ўринларда. Айниқса, охириги ўн йилда мис ишлаб чиқариш кўрсаткичи сезиларли ўсди. Бу шунчаки конларни доимий қазиб билан амалга оширадиган иш эмас. Давлатимиз раҳбари бошчилигида тоғ-кон sanoatида ишга туширилаётган йирик лойиҳалар, соҳага хорижий инвестицияларни кенг жалб этиш, конларни инвесторларга бериш, янги конларни ўзлаштириб, уларда энг замонавий технологияларни қўлланадиган аниқ натижаларга эришилипти. Ўтган йилларда тармоқда ишлаб чиқариш ҳажми 1,7 баробар ўсгани бунинг тасдиғи. Юқори даромадли энг кўп иш ўрни ҳам аини шу соҳадagi тармоқларда очилмоқда.

2030 йилга қадар Ўзбекистонда мис ишлаб чиқариш ҳажмини 500 минг тоннага етказиш мақсади ҳам ўз-ўзидан белгиланмаган. Бунинг учун қувватлар камаланиб, имкониятлар таҳлил қилинган. Масалан, 75 йилдан кўпроқ тарихга эга Олмалик кон-металлургия комбинатидаги лойиҳаларнинг ўзиёқ қўлланми анчагина оширади. Комбинатнинг асосий маҳсулоти мис бўлиб, мис катодларини йиллик ишлаб чиқариш ҳажми бўйича МДХ давлатлари орасида 3-ўринни эгаллайди. Маълумотларга кўра, комбинат таркибидagi “Ешлик-1” ва “Қалмоққир” конларида 45 миллион тонна мис, 5000 тоннадан зиёд олтин захираси мавжуд. Улар sanoatта қамиди 100 йилга етадиган қафолатли хомашё базаси бўла олади.

Аммо хомашёни қазиб олиш бир масала бўлса, уни қайта ишлаб, қўшилган қиймат занжирини яратиб олиш навбатдаги доводир. Ўзбекистон бу доводни муваффақиятли босиб ўтмоқда. Гап шундаки, мамлакатимизда илгари аксарият қийматбаҳо ва рангли металллар каби мис ҳам фақат хомашё ҳолатида экспорт қилинган. Бугун маҳсулотни қайта ишлаб, тайёр товарга айлантириш, маҳаллий sanoat тармоқларида кенг қўллаш кўрсаткичи анча банд. Ҳозир йилига 100 минг тонна мис юртимизда қайта ишланиб, юқори қийматли маҳсулотга айлантирилмоқда.

Бу миллий иқтисодиётимизнинг турли тармоқларида мисдан фойдаланган ҳолда маҳаллий маҳсулотлар ишлаб чиқарилиши дегани. Жорий йилда ишга туширилаётган янги лойиҳалар ҳисобига юртимизда мисни чуқур қайта ишлаш қуввати 240 минг тоннага

етиши кутиляпти. Яқин икки-уч йилда эса бу кўрсаткич янада ошади.

Йирик лойиҳалардан бири аллақачон ишга туширилди. Жорий йил 16 март кунини мамлакатимиз иқтисодиёти ва тоғ-кон sanoatидаги тарихий санага айланди — давлатимиз раҳбари иштирокида Олмалик кон-металлургия комбинатининг 3-мис бойитиш фабрикаси очилди. 196 гектар майдонда амалга оширилаётган лойиҳанинг умумий қиймати 2 миллиард 700 миллион долларга тенг. Янги фабрика комбинатдаги “Ешлик-1” конини ўзлаштириш дастурининг бир қисми бўлиб, унда йилига 600 миллион тонна маъдан қайта ишланиб, 900 минг тоннага яқин мис концентрати ишлаб чиқарилади. Фабрика тўлиқ ишга тушгач, Олмалик комбинатида мис концентратининг кунлик ҳажми ҳозирги 2400 тоннадан 5000 тоннага етади.

Бундан беш-олти йил илгари бир гуруҳ ОАВ ходимлари билан бирга Олмалик кон-металлургия комбинатида бўлиб, 3-мис бойитиш фабрикаси қурилишига гувоҳ бўлганимиз ёдимда. Ўшандаёқ мазкур гигант лойиҳа мамлакатимиз sanoatида катта воқеа бўлиши кутилган. Боиси, у ниҳоятда катта қувватдаги рудани қайта ишлашга қаратилган улкан замонавий мажмуа бўлиш баробарида рангли ва қийматбаҳо металларни қазиб олишдан то

қайта ишлаб, экспорт қилишгача жараёни умумлаштириб, қўшилган қиймат яратишга қаратилган ҳаракатларнинг катта қисмидир.

Масалан, қазиб олинган руда мис бойитиш фабрикасига юборилади. Бу ерда

металл бойитиш жараёнидан ўтиб, ундан концентрат олинади. Яъни руда майдаланиб, қўшимча реагентлар қўшиш орқали бойитилади ва чўкма ҳосил қилинади. Ҳосил бўлган мис концентратни мис эритиш завоида юборилади. Маълумотларга кўра, комбинатда қиймати 2,5 миллиард долларлик янги мис эритиш завоиди барпо этиш бўйича ишлар бошланган.

Электр токини энг яхши ўтказувчи

Ана энди масаланинг иккинчи муҳим жиҳатига ўтсак. Бу жаҳонда талаб ортиб бораётган мис рудасидан маҳаллий шaroитда фойдаланиш билан боғлиқ. Яъни, мис хомашёсини ишлаб чиқариш ва чуқур қайта ишлаш нафақат юртимиз тоғ-кон sanoatи, балки қўллаб sanoat тармоқлари ривожига хизмат қилади. Энергетика, электротехника, “яшил” технологиялар, умуман, ишлаб чиқариш жараёнида бевосита мис хомашёсига зарурат бўлган барча соҳа учун барқарор ва сифатли хомашё базаси яратилади. Ушбу соҳалар эса кейинги йилларда мамлакатимиз иқтисодиётининг асосий драйверларига айлланган.

мис ва кейинчалик тоза мис катодларини ишлаб чиқариш учун асосий хомашё бўлади. Мис катодлари эса юқори сифатли тоза мис плиталари бўлиб, электр sanoatи, кабель ишлаб чиқариш, машинасозлик ва қурилишда асосий хомашё сифатида қўлланади.

Айрим sanoat тармоқларини мис хомашёсисиз тасаввур қилиш қийин. Олди қилиб тушунтирганда, биз ҳар кунни дуч келадиганимиз ва фойдаланадиганимиз электр симлари ўрнатилган ҳамда электр токида ишлайдиган ҳамма ашё мис хомашёси асосида ишлаб чиқарилади. Демак, ушбу хомашё базасига талабнинг маҳаллий sharoитда тўлиқ қондирилиши қўллаб sanoat тармоқларида арзон ва сифатли маҳсулотлар ишлаб чиқаришга йўл очади.

Ҳозир мамлакатимизда электротехника sanoatи ривожининг муайян қисми шу билан боғлиқ десак, муболага бўлмайди. Маълумотларга кўра, ушбу sanoatда ишлаб чиқарилаётган маҳсулотларнинг аксарияти тўлиқ маҳаллийлаштирилди. Ҳатто, электромобиль ўзимизда ишлаб чиқариляпти.

— Бугун дунё sanoatида замонавий йўналишлар ривожланаётгани ва аксарияти “яшил” технологиялар билан боғлиқлиги мис хомашёсига талабни кескин оширган, — дейди “Ўзэлтехсаноат” уюшмаси раиси

Мирзёд Юнусов. — Бу соҳалар бевосита электротехника sanoatи ривожини билан ҳам боғланади. Масалан, кейинги йилларда Ўзбекистон “яшил” энергетикани ривожлантириш бўйича дунёда етакчи давлатлар қаторига кириб бормоқда. Ушбу йўналишдаги лойиҳалар қўламини йил сайин кенгайиб борапти. Ҳозир юртимиз бўйлаб 15 та қуёш фотозлектр станцияси, 5 та шамол электр станцияси фаол ишлаб турибди. Жорий йилда мамлакатимизда яна 2 гигаватт қувватга эга “яшил” энергия манбаларини ишга тушириш режалаштирилган. Уларга жуда кўп кабель, генератор, инвертор, трансформаторлар зарур. Шу боис, ушбу маҳсулотлар халқаро стандартлар асосида маҳаллийлаштириб бориляпти. Бугун алюминий рамка, DC кабель, металл конструкция, ички ва ташқи баклар, пенополиуретан қўйиш, мис трубка қисмлари тўлиқ маҳаллийлаштирилди.

Ўтган йили юртимизда 35 триллион сўмлик электротехника маҳсулотлари ишлаб чиқарилди. Бу 2023 йилдагига нисбатан қарийб икки баробар ўсишни англатади. Электр двигателлар, лифт ва эскалаторлар, sanoat совиштиш тизимлари, электрон плиталар, қуёш панеллари, сув насослари ва иситиш ускуналари каби янги маҳсулотлар ўзлаштирилди. Қўллаб турдаги электротехника маҳсулотларининг юртимизда ишлаб чиқарилаётгани мис хомашёсига талабни яққол кўрсатади. Чунки тармоқда фойдаланиладиган асосий хомашё мис экани сир эмас. Биргина мисол: ўтган йили юртимизда мисни қайта ишлаш ҳажми 100 минг тоннани ташкил этди. Бундан олти йил аввал ушбу кўрсаткич 32 минг тонна бўлганини ҳисобга олсак, ўсиш

интеллект элементларининг жорий этилгани бугунги ислохотлар sanoatни янги босқичга олиб чиқаётганидан далолат. Ҳозир ички ва ташқи бозорда маҳаллийлаштиришга талаб юқори. Яъни арзон ва сифатли маҳаллий маҳсулот ишлаб чиқара олган давлатлар жаҳон бозоринда устуңликка эришмоқда. Мамлакатимиз электротехника sanoatи кейинги йилларда мисли қўрилмаган даражада ривожланиши ортида ҳам маҳаллийлаштириш турибди. Биз ички имкониятларимиздан тўла фойдалана бошладик. Хомашёни қайта ишлаб, тайёр маҳсулотга айлантиришга ўтдик. Тўғри, бу жуда катта харажат ва савй-харақатни талаб қилади, аммо натижа ҳам шунга яраша.

Бугун Ўзбекистон sanoat тармоқларида ишлаб чиқарилаётган маҳсулотлар энг ривожланган давлатлар бозорига кириб борапти. Айниқса, миллий брендаги электротехника маҳсулотларига жаҳон бозоринда талаб юқори.

Мазкур корхонада ишлаб чиқариладиган мис қувур ва фитингларнинг асосий хомашёси мис. Авваллари бу турдаги маҳсулотлар юртимизга асосан Европа давлатлари ва Хитойдан импорт қилинган. Ҳозир эса маҳаллий тадбиркор ички бозорни тўлиқ таъминлаш баробарида маҳсулотларнинг катта қисmini Европа ва МДХ давлатларига экспорт қилипти.

Корхонада тўртта ишлаб чиқариш заводи бўлиб, улардан бири шу йил март ойида Оҳангарон туманидаги технопаркда иш бошлади. Лойиҳанинг биринчи босқичида 35 минг тонна мис қувур ва фитинглар ишлаб чиқарилади. Якуний учинчи босқичда бу ҳажм 70 минг тоннага етказилиши кўзда тутилган. Завод тўлиқ ишга тушгач, йилига импорт ўрнини босувчи 10 миллион долларлик маҳсулот ишлаб чиқарилади.

Бунинг учун катта миқдорда мис хомашёси зарур. Аини пайтда ушбу хомашёга эҳтиёж маҳаллий sharoитда қондирилиши тадбиркорларни манъун этмоқда. Боиси, барқарор хомашё таъминоти маҳсулот сифатини ошириш, ишлаб чиқариш ҳажмини кенгайтириш ва янги турдаги маҳсулотлар тайёрлаш имконини беради.

Электромобиллари қувватлаш станцияларини ишлаб чиқаришда анча-мунча мис керак. Бу турдаги маҳсулотлар ҳам юртимизда ишлаб чиқарилади. Мамлакатимиз sanoat тармоқларининг ривожини энг мураккаб турдаги ускуналарни ҳам маҳаллийлаштиришга замин яратади.

Тошкент шаҳридаги “Toshelectroapparat” МЧЖ хорижий корхонасиди 2019 йилдан буюн электромобиллари қувватлаш станциялари ишлаб чиқаришмоқда. Қолаверса, завод электр монтаж қурилмалари, подстанциялар, станциялар, трансформаторлар, қуёш панеллари, инверторлар, паст кучланишли электр двигателлари учун частотани назорат қилиш мосламалари, кўча ёритқичлари ва электр ҳисоблагичлар ҳам тайёрлаб беради. Бу ерда мисдан асосан трансформатор, подстанциялар ишлаб чиқаришда фойдаланилади.

Умуман, Олмалик кон-металлургия комбинатида ишга туширилган янги 3-мис бойитиш фабрикаси бу шунчаки sanoat қуввати эмас, балки катта-кичик тармоқлар учун муҳим маҳаллий хомашё манбаи. Бу хомашёга талаб катта бўлган Чирчиқ трансформатор заводи, “Toshelectroapparat”, “O’zelektroapparat-Electroshield” каби корхоналар учун ишлаб чиқариш қувватини янада ошириш имкониятидир. Чунки ушбу заводларда ишлаб чиқариладиган трансформатор, подстанцияларнинг асосий қисми мисдан иборат. Уларни ишлаб чиқариш ва экспорт қилишда узилиш бўлмаслиги учун ҳам кўпроқ хомашёга зарурат мавжуд. 3-мис бойитиш фабрикаси ана шу маҳаллий эҳтиёжни қондириш қувватига эга.

Ирода ТОШМАТОВА,
“Янги Ўзбекистон” мухбири

Нуқтаи назар

Қобилжон ТУРСУНОВ,
сенатор

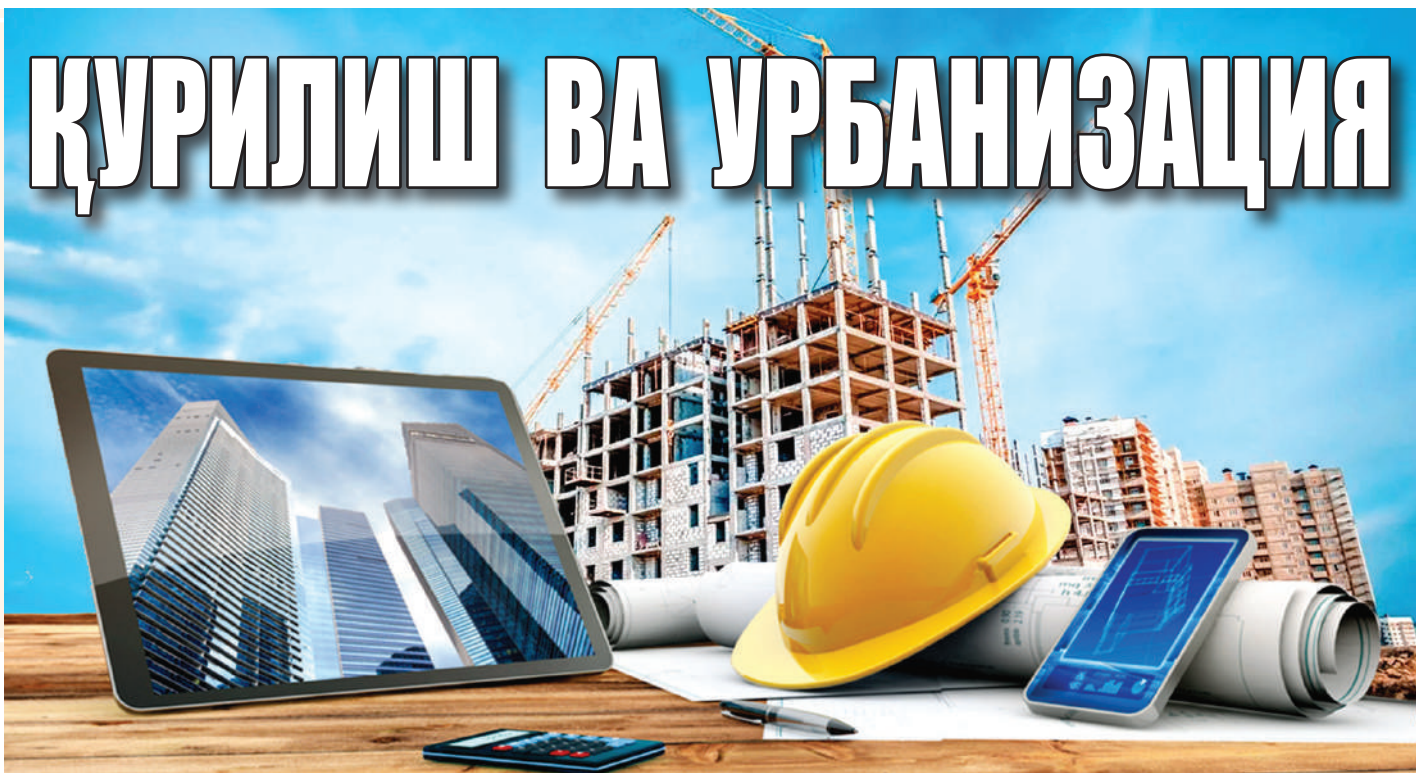
Куни кеча Президентимиз раисидек ўтказилган видеоселектор мамлакатимизда қурилиш ва урбанизация соҳасини янги босқичга олиб чиқишга қаратилган муҳим сиёсий-иқтисодий сигнал бўлди. Йўғилишда эришилган ютуқлар сарҳисоб қилиниши баробарида соҳада тўпланиб қолган тизимли муаммолар очик муҳокама қилиниб, уларни бартараф этиш бўйича аниқ вазифалар белгилаб берилди.

Сўнгги йилларда қурилиш соҳаси мамлакат иқтисодиётининг драйверларидан бирига айлангани шубҳасиз. Рақамлар буни яққол исботлаб турибди. Минглаб янги корхоналар, юзлаб йирик компаниялар, миллионлаб квадрат метр уй-жойлар — буларнинг барчаси ислохотларнинг амалий самарасидир. Энг муҳими, бу жараён миллионлаб одамларнинг бандлигини таъминлаб, иқтисодиётда мультипликатив таъсир яратмоқда.

Бироқ йўғилишда қайд этилганидек, эришилган натижалар билан чекланиб қолган мумкин эмас. Қурилишни бошлаш босқичидаги ортика бюрократик тўсиқлар, ер ажратиш ва рухсат бериш жараёнидаги сунъий кечикишлар, бош режаларнинг етишмаслиги каби муаммолар тадбиркорлик фаоллигини секинлаштирмоқда. Бу эса, ўз навбатида, инвестиция муҳитига салбий таъсир кўрсатиши мумкин.

Шу нуқтаи назардан, давлатимиз раҳбари илгари сурган асосий ёндашув — рақамлаштириш ва инсон омиллини қисқартириш орқали тизимни шаффоф ва самарали қилиш имкони мавжуд. Ер ажратиш, қурилишга рухсат бериш, коммуникацияларга улаиш каби жараёнларни қсқа мuddатда онлайн амалга ошириш вазифаси айнан шу мақсадга хизмат қилади. Бу эса коррупция хавфини камайтириш, вақт ва ресурсларни тежаш орқали тадбиркорлар учун қўлай муҳит яратишда гoят муҳим.

Йўғилишда урбанизация масаласига алоҳида эътибор қаратилгани ҳам бежиз эмас. Бугун аҳолининг ярмидан кўпи шаҳарларда яшамоқда ва бу кўрсаткич йил сайин ортиб бормоқда. Урбанизация фақат аҳоли жойлашуви эмас, балки иқтисодий фаоллик, инновация ва инвестицияларнинг

ҚУРИЛИШ ВА УРБАНИЗАЦИЯ

ИҚТИСОДИЁТНИНГ СТРАТЕГИК ТАЯНЧИ

марказлашувидир. Демак, уни режали ва барқарор ривожлантириш стратегик аҳамиятга эга.

Бу борада бош ва мастер режаларнинг аҳамияти беқиёс. Чунки ҳар бир ҳудуднинг келажаги айнан шу ҳужжатларда белгиланади. Йўғилишда ушбу ҳужжатларни ишлаб чиқиш ва ижро этишдаги камчиликлар танқид қилиниб, аниқ мuddат ва вазифалар белгилаб берилгани соҳада тартиб-интизомни кучайтиришга хизмат қилади.

“Қурилишни бошлаш босқичидаги ортика бюрократик тўсиқлар, ер ажратиш ва рухсат бериш жараёнидаги сунъий кечикишлар, бош режаларнинг етишмаслиги каби муаммолар тадбиркорлик фаоллигини секинлаштирмоқда.

Яна бир муҳим жиҳат, ер ва объектларни иқтисодий фаолиятга жалб этиш самардорлигини ошириш билан боғлиқ. Аукцион орқали сотилган ерларда қурилиш бошланмаслиги ёки объектларнинг сотилмай қоллиши ресурслардан самарасиз фойдаланилаётганини кўрсатади. Энди бу жараёнда маҳаллий ҳокимликларнинг масъулияти оширилиши ҳудудий ривожланишга янги туртки беради.

Қурилиш сифати ва назорати масалаларига қаратилаётган эътибор ҳам долзарб. Замонавий шаҳарсозликка сифат фақат эстетика эмас, балки хавфсизлик, барқарорлик ва узоқ мuddатли ривожланиш гаровидир. Шу боис, назорат тизимини кучайтириш, масъулларнинг жавобгарлигини ошириш бўйича қабул қилинаётган қарорлар муҳим аҳамиятга эга.

Умуман олганда, мазкур йўғилишда белгилаб берилган вазифалар қурилиш ва урбанизация соҳасини тубдан ислоҳ қилишга қаратилган комплекс дастур сифатида баҳолашни мумкин. Бу ислохотлар янги уй-жойлар қуриш билан бирга замонавий, қўлай ва барқарор шаҳар муҳитини шакллантиришга хизмат қилади.

Энг муҳими, бу жараёнлар инсон манфаатларига йўналтирилиши керак. Чунки қурилган ҳар бир уй, барпо этилган ҳар бир инфратузилма, аввало, аҳолининг ҳаёт сифати ва фаровонлигини оширишга қаратилган.

